

«Голубе кладовище»

Володимир Підпалий

Перун стояв у Києві на Перуновім горбі.

З прийняттям християнства його скинули у Дніпро...

З Української радянської енциклопедії

1

Ячали лебеді. Ячали

1

Ячали лебеді. Ячали.

Чого тужили чи за ким?

А на Дніпрі старі причали

окутались у пил і дим.

Човни шугали. Люди бігли,

котився місяць в пащу дна...

Ячали лебеді й летіли

під руку бога Перуна...

2

Ой глядіть, наврочите
ще біди.

А чого ж ви хочете,
лебеді?

– Хлібчика, голубе,
хлібчика, –

на листку капустянім
випічка.

Воленьки, сизий,

волечки –
кажуть, що проходила
ондечки...
Ой глядіть, наврочите
ще біди.
Чи пропасти хочете,
лебеді?
Час такий невірний –
кайтесь!
Плакати невільно –
знайте!

ПЛАЧ РАБА

Ну для чого руки мені,
як не маю чого робити?
Ну для чого ноги мені,
як не маю землі ходити?
Ну для чого мені голова,
коли думи у ній немає?
Ну для чого мені права –
раб на право права не має!

Була віра – веселий грім.
Був Перун – моя віра в нім.

Накричали ворони страшні,
наячали лебеді мені,
що немає більше Перуна,
що у цьому не моя вина,
бо відроду вільних рук не мав,
бо в руках я списа не тримав;
не шукали ноги стремена;

не пролив кривавого вина
на столи шовкової трави.

Будьте тричі перекляті ви!

4

Ой глядіть, наврочите
ще біди!

Чи пропасти хочете,
лебеді!

Час такий невірний –
знайте!

Плакати невільно –
кайтесь!

5

Вставай, воскова Чайчихо,
пощо тобі, бабо, мари?

Тіло болить і руки –
таж ми хлібодарів рід!

Сьогодні в селі субота.

В хатах пахне опара,
сходяться внуки і правнуки –
в'язальниці й косарі...

Через село простяглася
до тебе черга, Чайчихо!

...Виносять дубове віко
у чорних, мов кров, хрестах...

Тобі на стогуні видно.

Чого ж тоді, бабо, тихо?

Чом слово твоє скували
на вічні віки вуста?

А те, що колись раділо,

лишили на лаві білій;
а те, що сміялось, гнівилось –
опало дощами слив...
Вставай, воскова Чайчихо,
щоб люди плакати сміли,
щоб слово твоє, Чайчихо,
на цвинтар не понесли!

6

Ой глядіть, наврочите
ще біди!
Чи пропасти хочете,
лебеді!
Час такий невірний –
знайте!
Плакати невільно –
кайтесь!

ЕПІЛОГ

Нових часів – нові скрижалі.
Приспіть дитиною жагу...

У сплячці ящірки лежали
в його зеленому моху.
Наснилось їм далеке літо:
– Мерщій покинь хвоста! Покинь! –
де трави пахнуть соковито,
де сохне солоно полин;
де в небі плаває шуліка,
сховавши хижі пазурі;
де тиша мудра і велика
летить в одвічній з часом грі...

У сплячці ящірки лежали.
Їм снились лементи погонь.

Вони не вивозуть
ножами
на захист
ідола свого!

1964